

Obsah

Část I:

Problematika péče o novorozence na porodním sále

1	Akutní stavy v neonatologii	3
2	Stabilizace a resuscitace novorozence na porodním sále: aktualizace podle doporučení Evropské resuscitační rady z roku 2021	7
2.1	Úvod	7
2.2	Fyziologie a patofyziologie adaptace novorozence	7
2.3	Personální a materiálně-technické podmínky pro resuscitaci novorozence	10
2.4	Termomanagement při resuscitaci na porodním sále	12
2.5	Termomanagement při porodu mimo zdravotnické zařízení	14
2.6	Hodnocení novorozence bezprostředně po narození	14
2.7	Respirační podpora (insuflace, intubace, umělá plicní ventilace, oxygenoterapie)	17
2.8	Insuflace a pozitivní přetlaková ventilace	18
2.9	Zajištění krevního oběhu při resuscitaci: nepřímá srdeční masáž	22
2.10	Zajištění cévního přístupu a farmakoterapie	24
2.11	Farmakoterapie při resuscitaci	24
2.12	Příčiny neúspěšné resuscitace	25
2.13	Právní a sociopsychologické aspekty resuscitace	25
2.14	Závěr: Souhrn změn v doporučeném postupu od roku 2015	27
3	Současné možnosti aplikace surfaktantu: optimalizace léčby syndromu dechové tísně	29
3.1	Faryngeální instilace surfaktantu	29
3.2	Aplikace surfaktantu laryngeální maskou – SALS (surfactant administration through laryngeal or supraglottic airways)	29
3.3	Aplikace surfaktantu pomocí nebulizace	30
3.4	Metoda INSURE	31
3.5	Metoda LISA	31
3.6	Technika podání surfaktantu tenkým katétrem	32
3.7	Typ surfaktantu, koncentrace a dávkování	32
3.8	Eliminace bolesti a zabezpečení komfortu novorozence	33
3.9	Souhrn	34
3.10	Indikace pro SRT	34
3.11	Neinvazivní ventilační podpora	35
3.12	Strategie umělé plicní ventilace	36
3.13	Plánované ukončení umělé plicní ventilace	37
3.14	Koncept permisivní hyperkapnie	38
3.15	Profylaxe a terapie apnoických epizod	38

Část II:

Akutní stavy u novorozenců – teorie a praxe

4	Fetomaternální hemoragie	43
4.1	Kazuistika	43
4.2	Fetomaternální hemoragie	43

5	Intoxikace vodou matky v průběhu porodu příčinou generalizovaných křečí u доношенého novorozence: problematika neonatálních křečí.	47
5.1	Kazuistika	47
5.2	Definice	48
5.3	Etiologie a patofyziologie	48
5.4	Diagnostický algoritmus neonatálních křečí	50
5.5	Terapie: Křeče jsou velmi vážným neurologickým stavem, který vyžaduje urgentní řešení!	52
6	Kongenitální chylothorax: fetální terapie a postnatální management	55
6.1	Kazuistika	55
6.2	Úvod	56
6.3	Incidence	57
6.4	Příčiny	57
6.5	Klinická manifestace	57
6.6	Diagnostika	57
6.7	Terapie	58
6.8	Prognóza	59
7	Postavení řízené celotělové hypotermie v léčbě perinatální asfyxie a hypoxicko-ischemické encefalopatie u novorozence	61
7.1	Kazuistika	61
7.2	Perinatální asfyxie	61
7.3	Hypotermie	62
8	Postnatální komplikace u novorozence extrémně nízké porodní hmotnosti se syndromem systémové zánětlivé odpovědi plodu.	67
8.1	Kazuistika	67
8.2	Systémová zánětlivá odpověď plodu	67
9	Vznik hemoperikardu a srdeční tamponády při resuscitaci na porodním sále	75
9.1	Kazuistika	75
9.2	Definice	75
9.3	Incidence	76
9.4	Příčiny	76
9.5	Klinická manifestace	76
9.6	Diagnostika	76
9.7	Diferenciální diagnostika	76
9.8	Terapie	76
9.9	Prognóza	77
10	Náhlý a nečekaný kolaps vitálních funkcí u novorozence	79
10.1	Kazuistika	79
10.2	Problematika kolapsu vitálních funkcí u novorozence	79
10.3	Závěr	81
11	Perzistující plicní hypertenze u těžce nezralého novorozence s fetální růstovou restrikcí. ...	83
11.1	Kazuistika	83
11.2	Teorie PPHN	84
11.3	Diagnostika PPHN	84
11.4	Patofyziologie PPHN	85
11.5	Současné možnosti terapie PPHN	87

12	Mukormykóza a aspergilóza u extrémně nezralého novorozence	89
12.1	Kazuistika	89
12.2	Vláknité houby v neonatologii	90
12.3	Klinický obraz kožní formy aspergilózy a mukormykózy u novorozenců	91
12.4	Diagnostika	92
12.5	Terapie	92
13	Multiorgánové selhání při tranzitorní abnormální myelopoeze u novorozence s Downovým syndromem	95
13.1	Kazuistika	95
13.2	Tranzitorní abnormální myelopoeza	96
14	Terlipresin v léčbě závažné myokardiální dysfunkce u extrémně nezralého novorozence s plicní hypertenzí	99
14.1	Kazuistika	99
14.2	Akutní oběhové selhání	99
15	Arteriální trombóza u těžce nezralého novorozence	109
15.1	Kazuistika	109
15.2	Úvod	110
15.3	Patofyziologie a rizikové faktory	110
15.4	Klinické příznaky	111
15.5	Diagnostika	111
15.6	Terapie	111
15.7	Prevence	113
15.8	Prognóza	113
16	Metabolický rozvrat v průběhu pozdní novorozenecké sepse: problematika parenterální nutrice u kriticky nemocného novorozence	115
16.1	Kazuistika	115
16.2	Problematika parenterální výživy u kriticky nemocných novorozenců	116
17	RSV infekce u extrémně nezralého novorozence v průběhu hospitalizace: problematika RSV imunoprofylaxe a léčby závažných forem RSV infekcí	121
17.1	Kazuistika	121
17.2	Hygienicko-epidemiologická opatření	122
17.3	Epidemiologie	122
17.4	Klinická symptomatologie RSV infekce	123
17.5	Diagnostika RSV infekce	124
17.6	Terapie RSV infekce	124
17.7	Imunoprofylaxe RSV infekce	124
18	Prenatálně diagnostikovaná, život ohrožující vrozená vývojová vada: problematika perinatální paliativní péče	127
18.1	Kazuistika	127
18.2	Základní definice a stratifikace pacientů benefitujících z perinatální paliativní péče	129
18.3	Klíčové prvky perinatální paliativní péče	130
18.4	Závěr	133

Část III:

Praktické dovednosti neonatální intenzivní péče

19 Cévkování a drenáž močového měchýře	137
19.1 Úvod	137
19.2 Indikace TUC a SPD	137
19.3 Kontraindikace SPD	137
19.4 Postup při TUC	137
19.5 Postup při SPD	138
19.6 Typ TUC	138
19.7 Kontrola polohy močového katétru	138
19.8 Komplikace TUC a SPD	138
20 Gastrické sondy	139
20.1 Úvod	139
20.2 Indikace	139
20.3 Postup zavedení gastrické sondy	139
21 Hrudní drenáž	143
21.1 Úvod	143
21.2 Indikace UVC	143
21.3 Typ hrudního drénu	143
21.4 Poloha hrudního drénu	143
21.5 Postup při zavedení hrudního drénu	143
21.6 Komplikace hrudního drénu	144
21.7 Kontrola polohy a funkčnosti hrudního drénu	144
21.8 Péče o hrudní drén	146
22 Endotracheální intubace	147
22.1 Úvod	147
22.2 Indikace intubace	147
22.3 Typ endotracheální kanyly	147
22.4 Poloha ETC	147
22.5 Kontrola polohy ETC	148
22.6 Péče o ETC	148
22.7 Komplikace ET intubace	148
23 Lumbální punkce	151
23.1 Úvod	151
23.2 Indikace LP	151
23.3 Kontraindikace LP	151
23.4 Postup při LP	151
23.5 Komplikace LP	152
24 Paracentéza a drenáž dutiny břišní	153
24.1 Úvod	153
24.2 Indikace paracentézy	153
24.3 Kontraindikace paracentézy	153
24.4 Postup při paracentéze a zavedení břišního drénu	153
24.5 Typ břišního drénu	154
24.6 Poloha břišního drénu	154

24.7	Komplikace paracentézy a břišního drénu	154
24.8	Péče o břišní drén	154
25	Perikardiocentéza	155
25.1	Úvod	155
25.2	Indikace perikardiocentézy	155
25.3	Kontraindikace perikardiocentézy	155
25.4	Postup při perikardiocentéze	155
25.5	Komplikace perikardiocentézy	156
26	Kanylace umbilikální arterie	157
26.1	Úvod	157
26.2	Indikace	157
26.3	Kontraindikace	157
26.4	Typ UA katétru	157
26.5	Poloha UA katétru	157
26.6	Postup při zavedení UA katétru	158
26.7	Kontrola polohy UAC	158
26.8	Péče o UAC (doporučení Centers of Disease Control and Prevention, www.cdc.gov)	159
26.9	Komplikace UAC	159
27	Kanylace umbilikální vény	161
27.1	Úvod	161
27.2	Indikace kanylace umbilikální vény	161
27.3	Kontraindikace kanylace umbilikální vény	161
27.4	Typ katétru	161
27.5	Poloha UVC	161
27.6	Postup při kanylaci umbilikální vény	162
27.7	Heparinizace aplikovaných roztoků	162
27.8	Kontrola polohy UVC	162
27.9	Péče o UVC (doporučení Centers of Disease Control and Prevention, www.cdc.gov)	163
27.10	Komplikace kanylace umbilikální vény	163
28	Placentární transfuze: způsoby placentární transfuze, vliv placentární transfuze na poporodní stabilizaci a neonatální morbiditu	165
28.1	Úvod	165
28.2	Poporodní adaptace a placentární transfuze	165
28.3	Výhody placentární transfuze	166
28.4	Srovnání účinnosti metod placentární transfuze	166
28.5	Kontraindikace a nežádoucí účinky placentární transfuze	167
28.6	Doporučení pro placentární transfuzi	167
	Seznam zkratk	169
	Literatura	176
	Medailonek	185
	Souhrn	187
	Summary	189
	Rejstřík	191